

Kreditforening for Landejendomme alene, og af den Grund oprettede man Kreditkasse for Landejendomme paa Verne af 9de Februar 1866, og denne Forening havde efter sidste Regnskab 2,297 Laanere med 36,8 Mill. Kr. Ved Aaan af 26de Maj 1868 oprettedes den ny jydsk Kjøbstadkreditforening, som der var Trang til, da ingen i Kjøbstæderne kunde faa Aaan i nogen Kreditforening i Sjælland, da den ældre jydsk Kreditforening havde stanset sine Udlaan i 1861. Den ny jydsk Kjøbstadkreditforening havde efter sit sidste Regnskab 4,131 Aaantagere med 28,3 Mill. Kr. Man vil se, at den siden 1868 ikke har haft en saa ganske ringe Mængde Aaan. Dernæst fik vi ved Loven af 28de Maj 1880 oprettet tvende Husmandskreditforeninger, som nu begge tilfammen efter det sidste aflagte Regnskab have 25,385 Aaantagere med godt 30 Mill. Kr. Udlaan. Man gik jo ud fra den Gang, at der ikke kunde faas Aaan i Kreditforeninger i mindre Huse. Den norrøjdske Landejendoms-kreditforening laante ikke mindre end 1200 Kr. i Landejendomme, og Østifternes Kreditforening laante ikke et lavere Beløb end 600 Kr., saa alle disse Huse, der ikke vare saa meget værd, at de kunde faa Aaan i Sjælland op til 1,200 Kr. og paa Verne til 600 Kr., stod fuldstændig udenfor. Af den Grund oprettede man disse tvende Kreditforeninger ved Lov af 28de Maj 1880, saa at de nu kunne faa Aaan ned til 100 eller 50 Kr., jeg huffer ikke rigtig, hvor meget det er. Den sidste Kreditforening blev oprettet ved Lov af 17de Marts 1882, nemlig Kjøbenhavns Kreditforening, idet man gik ud fra, at naar Landbrugerne i Østifternes ønste at være for sig og ikke at have Byerne med, kunde ogsaa Kjøbenhavn ønske og have Lov til at have en Kreditforening for sig. Man oprettede derfor ved Lov af 17de Marts 1882 Kjøbenhavns Kreditforening, der efter det sidste aflagte Regnskab havde et Udlaansbeløb af 28 Mill. Kr. med 886 Medlemmer. Man vil altsaa af denne historiske Fremstilling kunne se, at efter at vi fik Loven af 19de Februar 1861 — og ingen Kreditforening har jo siden kunnet blive oprettet uden ved Lov — har man været forsigtig med at give saadanne Love og har ikke givet dem undtagen i Tilfælde af, at der saa at sige har været Trang til dem. Vi have nylig haft til Behandling her i dette Ting et Lovforslag om Oprettelse af en Kreditforening for bygningsafgiftspligtige Ejendomme i Sjælland, som ikke kunne faa Aaan andre Steder, saaledes som disse Ejendomme kunne faa paa Verne, f. Eks. i Østifternes Kreditforening. Der er selvfølgelig Trang

til en saadan Kreditforening; men staar man over for Spørgsmaalet om Oprettelsen af en saadan Kreditforening som den nye, kan jeg egentlig ikke sige, at der er nogen Trang til en saadan Forening. Man kan, som jeg nævnte, saa selv de mindste Aaan i Huse, lige fra 100 Kr., og ogsaa de største Aaan; saaledes udviser f. Eks. Østifternes Kreditforenings næstsidste Regnskab et Aaan paa godt og vel 1 Mill. Kr. til en Mand paa Falster. Man kan godt faa Aaan fra det laveste Beløb til det højeste; altsaa det tror jeg egentlig ikke der er nogen Trang til. Det blev ogsaa udtalt i det andet Ting af Ordføreren for Udvalget, at fra den Side set kunde man egentlig ikke sige, at der var Trang til Oprettelse af en ny Kreditforening. Men her paatænkte man Oprettelsen af en ny Kreditforening med ny Aaanprincipper med anden Betryggelse baade med Hensyn til Administrationen og Vurderingen af Ejendommene i det hele, saaledes, at man tænkte sig, at det skulde blive mere fordelagtigt for Aaantagere, og at Obligationsskuffen kunde komme til at staa højere, saa at en saadan Forening som en Følge deraf skulde blive mere fordelagtig for Medlemmerne. Jeg tror nu i det hele taget, at hvis man blot holdt sig til at give de bestaaende Kreditforeninger de samme Begunstigelser, som her ere paatænkte for den nye, var Spørgsmaalet egentlig dermed løst. Der er selvfølgelig en hel Del Tanker i det nævrende Forslag, som det nok kunde være værd at prøve i Livet ved at optage dem i de allerede bestaaende Kreditforeninger, skønt der ogsaa er noget deri, som jeg ikke synes om. Næmlig er der den Fordel, der bydes disse Aaantagere i den nye Kreditforening, at Aaanene ikke skulle amortiseres til Bunds, at man kunde have et fast uopsigeligt Prioritetslaan i Ejendommen, der kunde være saa meget som 30 pCt. af Vurderingssummen, og at man lige derefter kunde have et Aaan af indtil 20 pCt., der kun skulde amortiseres med 1 pCt., og dertil kommer saa Administrationsofstigninger. Der er ikke Tvivl om, at det kunde være fordelagtigt, skønt jeg egentlig ikke tror, at Forskellen bliver saa stor. Dersom man tager et ligefremt Regnestykke og altsaa tænkte sig, at en saadan Kreditforening som denne var kommen i Stand, og jeg vilde optage et Aaan — jeg sætter for at regne med runde Tal, at jeg har en Gaard, der er vurderet til 60,000 Kr., og at jeg kan faa et Aaan af 30,000 Kr., altsaa Halvdelen af Vurderingssummen — hvor gik jeg saa fordelagtigt hen for at optage Aaanet, enten